

Projekt

z dnia 16 stycznia 2024 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W KROŚNIEWICACH**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249; z 2023 r. poz. 289,535 i 1606), uchwała się, co następuje:

- § 1. Ustala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2026, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krośniewic.
- § 3. Traci moc uchwała nr LII/307/22 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ KROŚNIEWIC

Katarzyna Erdman

INSPEKTOR

Małgorzata Jędrzejczak

RADCA PRAWNY

Michał Woldan

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2026

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowości, poglądy na świat. Zatem dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia.

Zjawisko przemocy domowej definiowane jest jako „każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniedbanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego (jej) osobowości”. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jaki przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemocą w rodzinie określa się fizyczne, psychiczne i seksualne maltretowanie dziecka, maltretowanie lub zaniedbywanie osób starszych, przemoc między rodzeństwem, maltretowanie rodziców przez dzieci.

Formy przemocy:

Wyodrębnia się następujące jej formy:

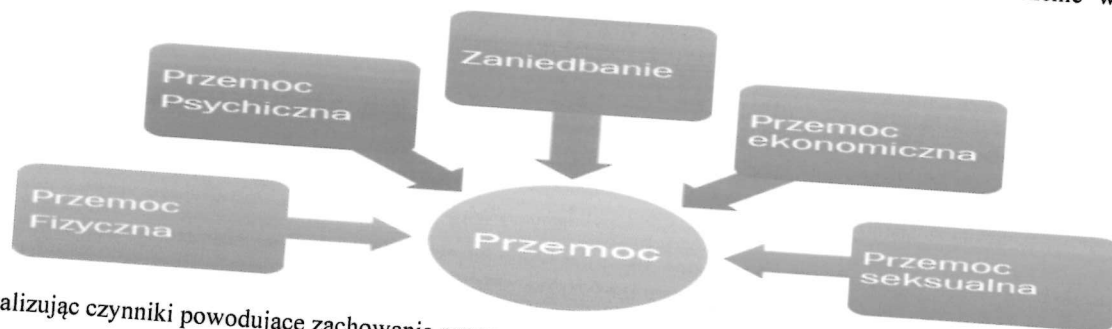
Przemoc fizyczna – najbardziej widoczna, pozostawiająca ślady w postaci zadrapań, sińców, złamań itp. Najczęściej stosowane zachowania obejmują bicie dłońmi lub przedmiotami, szarpanie, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, a także formy bardziej drastyczne, np. przypalanie, polewanie wrzątkiem. Warto pamiętać, że niektórzy sprawcy w krzywdzeniu fizycznym dochodzą do „perfekcji” – stosują takie sposoby fizycznej agresji, które nie pozostawiają śladów.

Przemoc psychiczna – przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszenia, upokarzania (często w obecności innych osób), szantażowania, izolowania od bliskich itp. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary. „Przemoc psychiczna(...) niesie za sobą stałe poczucie zagrożenia przemocą fizyczną, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności w domu, co doprowadza do degradacji psychicznej oraz poniżenia ofiary”. Skutki przemocy psychicznej są bardzo poważne i mogą powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiar.

Przemoc seksualna – definiowana jako zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałtu, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych itp. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonemu, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

Zaniedbanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozostawienie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny itp. Do niedawna funkcjonowało przekonanie, że dotyczy głównie dzieci, ale coraz częściej ujawniane są przypadki dotyczące osób starych, chorych, niepełnosprawnych.

Przemoc ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie i uniemożliwianie podjęcia pracy lub jej wykonywania, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów itp.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne

kategorie:

·Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom, testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,

·Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,

·Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media (telewizja, gry, Internet).

Wszystkie wymienione formy przemocy uzupełniają się i przenikają. Osoby doznające przemocy domowej rzadko doświadczają jednej tylko formy maltretowania. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie emocjonalne lub pozbawienie środków materialnych.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu, a przede wszystkim w rodzinie. Jest ona traktowana jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc we współczesnym świecie jest coraz bardziej widoczna i niepokojąco narastająca, o zasięgu nie tylko globalnym, ale i lokalnym.

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej należy do zadań własnych gminy, której obowiązkiem jest zdiagnozowanie problemu na obszarze lokalnej społeczności, a następnie podjęcie skutecznej pracy, zmierzającej w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej osobom doznającym przemocy domowej, jak i zarówno osobom stosującym przemoc domową ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Zadania prowadzone i realizowane przez gminę powinny być zadeklarowane i ujęte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego podstawowym celem jest stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc oraz motywowanie społeczności lokalnej, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Niniejszy Program zawiera: charakterystykę zjawiska przemocy domowej, aspekty prawne znajdujące zastosowanie w przeciwdziałaniu przemocy domowej, analizę SWOT dla gminy Krośnice, diagnozę problemu przemocy w rodzinie, zasoby instytucjonalne świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy, założenia programu: cel główny i cele szczegółowe, zadania, monitoring oraz ewaluację, zasady koordynowania Programu i źródła jego finansowania.

2. ASPEKTY PRAWNE ODNOSZĄCE SIĘ DO DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249; zm.: Dz. U. z 2023 r. poz. 289 i poz. 535)

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jako przemoc domową należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”

Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej rozszerza katalog osób doznających przemocy domowej, który obejmuje:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

Art.3. mówi: „osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.”

W art. 6 ust. 2 ustawa określa, że „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”

W związku z powyższym, niniejszy dokument stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w gminie Krośniewice.

Inne aspekty prawne Programu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 poz.1870).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
5. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17).
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1375 z późn. zm.).

9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

10. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

3. ANALIZA SWOT DLA GMINY KROŚNIEWICE

Nazwa SWOT jest akronimem słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT, jako metoda diagnostyczna dokonująca analizy otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego danego obszaru problemowego, zakłada trzy etapy postępowania:

- Identyfikację i analizę: silnych i słabych stron;
- Identyfikację i analizę: szans i zagrożeń;
- Określenie strategicznej sytuacji w rozwiązywaniu problemu społecznego.

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego w gminie Krośniewice systemu pomocy dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie, dostępnego zaplecza oraz stosownych procedur.

WEWNĘTRZNE POZYTYWNE – MOCNE STRONY

- gotowość i umiejętność współpracy instytucji z terenu gminy Krośniewice,
- profesjonalizm kadry,
- sprawdzone zaplecze,
- istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty),
- działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadrę zajmującą się problemem przemocy domowej,
- rosnące zaufanie do instytucji z terenu gminy zajmującymi się zjawiskiem przemocy domowej;
- skuteczność stosowania eksmisji wobec sprawcy przemocy bez jego prawa do lokalu socjalnego;

WEWNĘTRZNE NEGATYWNE – SŁABE STRONY

- niedostateczna liczba specjalistycznej kadry,
- brak systemu interdyscyplinarnych szkoleń,
- brak profesjonalnego zaplecza instytucjonalnego,
- słaba infrastruktura socjalna gminy,
- niska świadomość społeczna dotycząca definiowania, rozpoznawania zachowań przemocowych,
- przemoc jako problem nie zawsze rozpoznany.

ZEWNĘTRZNE POZYTYWNE – SZANSE

- wprowadzenie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535 z późn. zm.)
- podjęcie uchwały w sprawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- funkcjonujące ogólnopolskie Telefony Zaufania,
- realizowana procedura „Niebieskich Kart”;
- większa świadomość mieszkańców gminy Krośniewice nt. zachowań przemocowych.

ZEWNĘTRZNE NEGATYWNE – ZAGROŻENIA

- funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy, mity i przekonania na temat przemocy domowej,
- niski poziom wiedzy społecznej nt. zjawiska przemocy,
- znieczulica społeczna i obojętność względem ofiar przemocy domowej,
- wykorzystywanie procedury Niebieskie Karty w sprawach konfliktowych,

- niewystarczający stopień współpracy międzyinstytucjonalnej,
- stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne.

4. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY - ZASADY DZIAŁANIA

a. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy;
- 2) za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc domową;
- 3) nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka;
- 4) zrozumienie reakcji osoby doznającej przemocy domowej;
- 5) nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej;
- 6) podstawowym zadaniem jest zwalczanie występowania przemocy i udzielenie osobie doznającej przemocy domowej profesjonalnej pomocy.

b. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy – zasady działania

Lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej – zespół instytucji w środowisku lokalnym, działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, oparty jest na zasadach:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałaniu władzy publicznej, organizacji pozarządowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwem;
- 2) szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej wraz z potencjałem organizacyjnym;
- 2) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 3) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- 4) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – mapa problemów społecznych;
- 5) niniejszy Program.

c. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy;
- 2) podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- 3) integracja działań instytucji wobec problemu przemocy domowej;
- 4) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- 5) podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej.

5. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KROŚNIEWICE - ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Dla właściwego ukierunkowania podejmowanych działań konieczne jest opracowanie mapy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem zjawiska przemocy domowej.

Wg stanu na dzień 31.12.2023 r. gmina Krośniewice liczyła ogółem: 7 670 mieszkańców z czego miasto zamieszkiwało 3873 , a wieś 3 797.

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec grudnia 2023r. wynosi : 340 w tym 190 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobierało 40 osób, w tym 22 kobiety.

	Liczba bezrobotnych		Z prawem do zasiłku		Zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		Podjęcie pracy w miesiącu sprawozdawczym		Bez kwalifikacji zawodowych		Bez doświadczenia zawodowego		Do 30 roku życia		Długotrwałe bezrobotni		Powyżej 50 roku życia		Niepełnosprawni		Niepełnosprawni z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Miasto Kutno	104	57	22	12	16	8	10	6	29	18	21	12	24	15	51	31	24	10	12	4	2	11
Bedlno	127	69	18	11	23	10	11	5	44	20	32	22	44	29	68	37	28	6	12	5	3	2
Dąbrowice	64	35	10	3	8	6	4	3	21	7	22	13	19	8	34	23	9	2	3	2	0	0
Krośnice	340	191	40	22	32	12	11	5	133	84	76	51	73	48	210	135	84	38	15	8	3	3
Krzyżanów	119	61	20	12	16	13	10	6	43	16	24	14	28	17	61	31	38	13	11	8	1	1
Gmina Kutno	285	159	48	30	37	19	24	15	78	38	65	39	72	46	161	95	66	26	21	12	6	5
Łanięta	116	57	23	11	11	6	6	2	44	27	25	15	32	17	61	34	35	9	10	4	3	2
Ostrowy	134	80	22	17	18	10	12	5	48	26	30	21	42	30	78	46	35	16	16	9	4	3
Oporów	82	46	8	5	8	3	4	1	21	8	16	9	26	16	55	32	15	6	6	3	0	0
Strzelece	116	70	20	9	18	11	12	7	32	19	25	23	37	25	70	48	15	8	11	6	3	2
Żychlin	455	262	49	31	42	24	25	18	138	85	85	62	108	69	297	183	116	57	24	13	6	3
Razem	2885	1607	479	278	375	194	224	130	901	512	612	391	728	458	1609	982	686	285	256	118	56	32

Według danych z Komisarjatu Policji w Krośniewicach wynika, że funkcjonariusze przeprowadzili 156 interwencji domowych, których w większości przypadków powodem były osoby po spożyciu alkoholu

Na podstawie danych za 2023 rok Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach wynika, że Ośrodek realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy 319 rodzinom, w których żyje 657 osób, co daje 13,41% ogółem mieszkańców.

Powody udzielania pomocy i wsparcia rodzinom:

Powody udzielania pomocy i wsparcia rodzinom	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
Bezrobocie	184
Ubóstwo	143
Długotrwała lub ciężka choroba	112
Niepełnosprawność	80
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym wielodzietność	18
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	6
Alkoholizm	11
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym rodziny niepełne	11
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Bezdomność	3
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym rodziny wielodzietne	18
Przemoc w rodzinie	1
Narkomania	0
Zdarzenia losowe	1

Główne powody przyznania świadczeń w 2023 roku:

Powód przyznania	Liczba świadczeń - ogółem
Bezrobocie	11 141
Ubóstwo	8 747
Długotrwała lub ciężka choroba	8 500
Wielodzietność	4 300
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2 094

Na podstawie informacji otrzymanych ze szkół ustalono, że w środowisku szkolnym brak jest poważnych przejawów agresji i przemocy, jednakże podczas przerw lekcyjnych zdarzają się akty przemocy – są to sporadyczne wypadki agresji fizycznej oraz werbalnej: przezywanie, popychanie, wyśmiewanie, skarżenie czy szyderstwa. Nie było jednak zastraszania oraz czynów przestępczych.

Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Krośnice w świetle danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnicach:

Tabela 1. Przemoc w rodzinie na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnicach.

Przemoc domowa na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnicach	2021	2022	2023
Liczba formularzy „Niebieska Karta A”, przekazanych do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego/liczba przeprowadzonych procedur „NK” w danym roku kalendarzowym z uwzględnieniem „NK” założonych w latach poprzednich	11 (założonych w 2021r.) 5 (założonych w latach poprzednich) RAZEM 16	15 (założonych w 2022r.) 2 (założone w latach poprzednich) RAZEM 17	17 (założonych w 2023r.) 2 (założone w latach poprzednich) RAZEM 19
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	11	15	16
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych z osobą doznającą przemocy domowej/z osoba stosującą przemoc domową	16	36	46
Liczba wniosków kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnicach	0	0	0
Liczba zawiadomień do prokuratury	0	0	0

Tabela 2. Liczba osób doznających przemocy domowej – dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnicach.

Liczba osób doznających przemocy domowej	2021	2022	2023
KOBIETY	9	13	18
MĘŻCZYŹNI	1	2	7
W TYM:			
OSOBY MAŁOLETNI	0	0	10
OSOBY STARSZE	0	2	3

OGÓLEM	10	15	25
---------------	-----------	-----------	-----------

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy domowej z uwzględnieniem formy doznawanej przemocy – dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach.

Liczba osób doznających przemocy domowej	Rodzaj doznawanej przemocy	2021	2022	2023
KOBIECY	Fizyczna	9	7	13
	Psychiczna	0	13	14
MĘŻCZYŻNI	Fizyczna	1	2	2
	Psychiczna	0	2	1
<u>W TYM:</u> OSOBY MAŁOLETNI		0	0	10
OSOBY STARSZE	Fizyczna	0	2	3
	Psychiczna	0	2	2

Tabela 4. Liczba osób stosujących przemoc domową w świetle danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach.

Liczba osób stosujących przemoc domową	2021	2022	2023
KOBIECY	0	1	1
MĘŻCZYŻNI	11	14	14
MAŁOLETNI	0	0	0
OGÓLEM	11	15	15

DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KROŚNIEWICE

Lokalna diagnoza problemów społecznych została przeprowadzona w miesiącu czerwcu 2023 na terenie Miasta i Gminy Krośniewice opracowana przez Instytut Szkoleniowo - Badawczy w Rzeszowie.

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie Gminy Krośniewice przeprowadzono **badania ankietowe**.

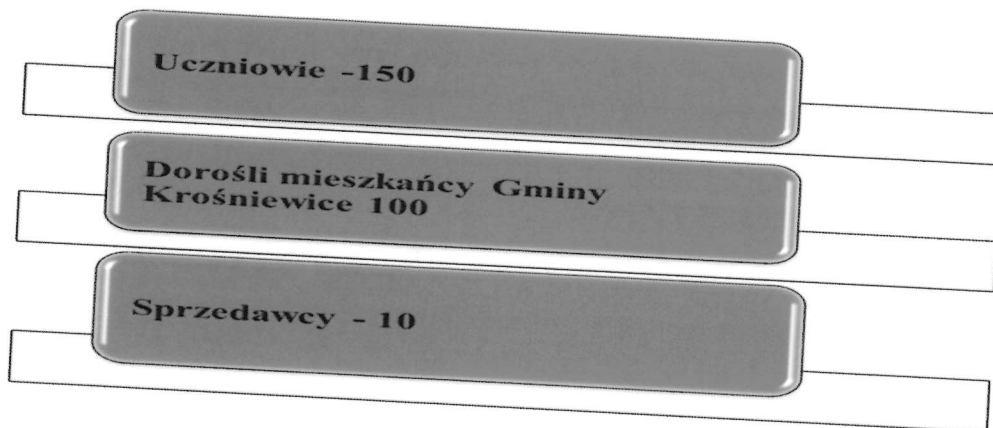
Badania ankietowe to jedna z metod stosowanych w naukach społecznych. Metoda ta polega na uzyskiwaniu danych poprzez zadawanie pytań na podstawie specjalnie przygotowanego kwestionariusza - uzyskiwanie odpowiedzi przez ankietera od wybieranych na podstawie odpowiednio dobieranych prób badawczych respondentów. Badania ankietowe przeprowadza się zawsze na próbie reprezentatywnej, wykorzystuje się kwestionariusz wywiadu lub **kwestionariusz ankiety** w bardzo standaryzowanych wersjach. Materiały zebrane w badaniach ankietowych są opracowywane w sposób ilościowy.

Badanie to objęło trzy wybrane grupy mieszkańców:

- ✓ uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- ✓ dorosłych mieszkańców gminy oraz
- ✓ właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

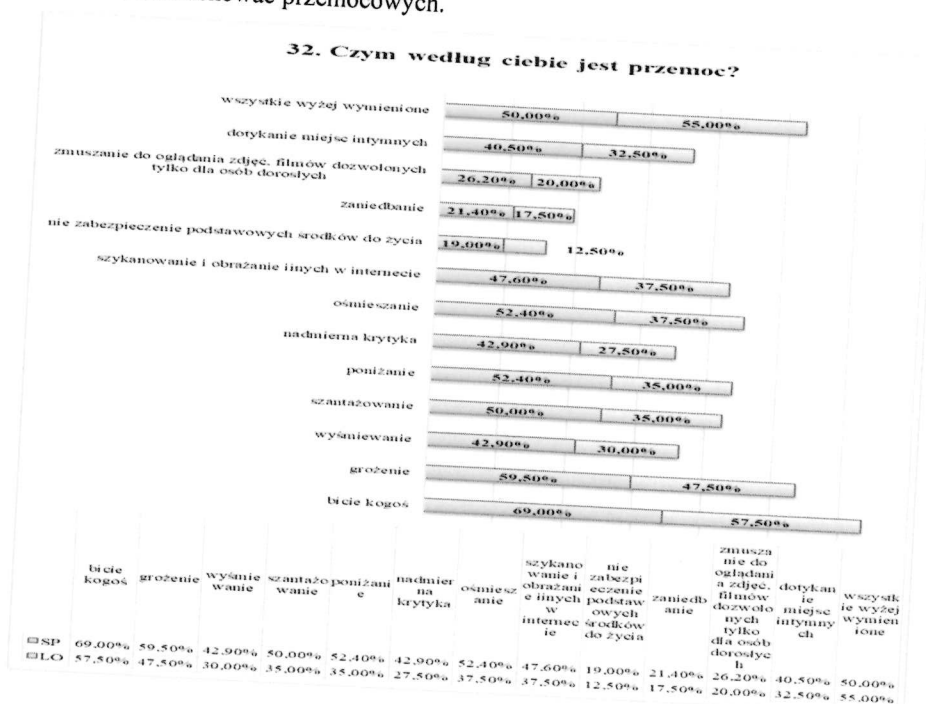
Łącznie w badaniu wzięło udział 260 osób.

Liczbowo przedstawia się to następująco:

PROBLEMATYKA PRZEMOCY W OPINII DZIECI I MŁODZIEŻY

Zagrożenie dzieci i młodzieży przemocą, niestety zwłaszcza przemocą stosowaną wobec młodych ludzi przez najbliższych, jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Z badań wynika, że ofiarami przemocy w rodzinie są przede wszystkim dzieci. Niestety większość sytuacji przemocowych wobec dzieci pozostaje ukryta „w czterech ścianach”, gdzie nie ma świadków i możliwej bezpośredniej pomocy. Dlatego też zjawisko to wymaga diagnozowania i podejmowania środków zaradczych, zanim przybierze ono jeszcze bardziej krzywdzącą formę. Celem podjętych badań, była próba określenia obszaru zagrożenia młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska, a także postawy młodych ludzi wobec zachowań przemocowych.

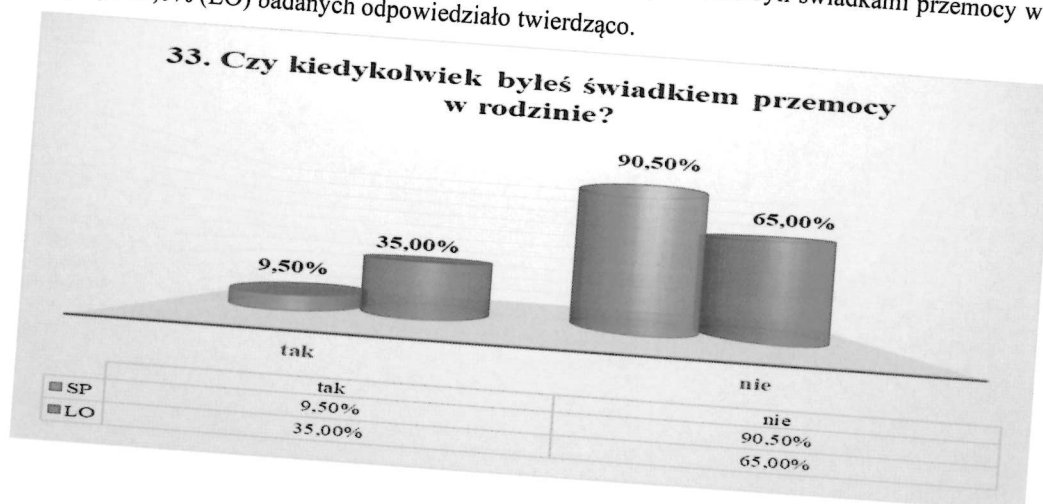

Przemoc naszym respondentom kojarzy się głównie z biciem kogoś – 69,0% (SP) i 57,5% (LO) uczniów wybrało właśnie tę odpowiedź. Trudno się z nimi nie zgodzić, jednak należy pamiętać, że przemoc to nie tylko bicie. Możemy mieć do czynienia z przemocą fizyczną ale także psychiczną (grożenie – 59,5% (SP) i 47,5% (LO), poniżanie kogoś wybrało 52,4% (SP) i 35,0% (LO), szantażowanie – 50,0% (SP) i 35,0% (LO), a wysmiewanie wybrało 42,9% (SP) i 30,0% (LO), nadmierna krytyka

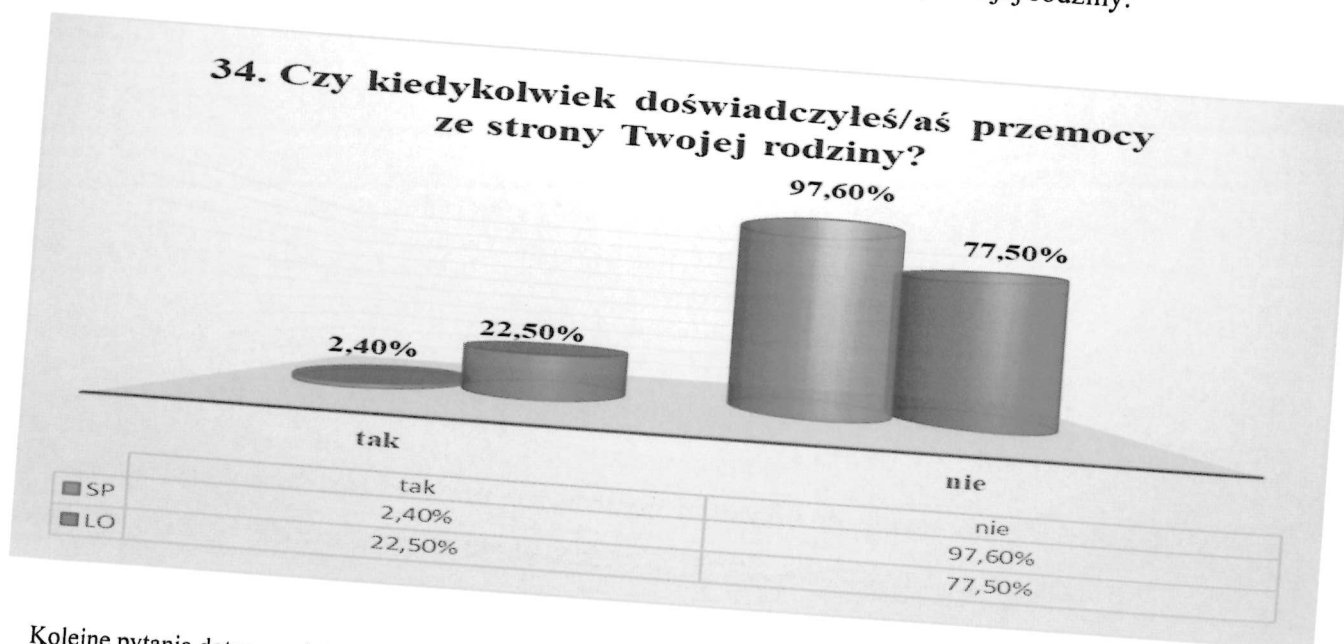

42,9% (SP) i 27,5% (LO) i ośmieszanie – 52,4% (SP) i 37,5% (LO) uczniów, ekonomiczną (nie zabezpieczenie podstawowych środków wybrało 19,0% (SP) i 12,5% (LO) uczniów, zaniedbywanie – 21,4% (SP) i 17,5% (LO), seksualną (dotykanie w miejscach intymnych – 40,5% (SP) i 32,5% (LO), zmuszanie do oglądania zdjęć, filmów dozwolonych tylko dla osób dorosłych – 26,2% (SP) i 20,0% (LO) czy niestety popularną w ostatnim czasie cyberprzemocą – szykany i obrażanie w Internecie za przemoc uważa 47,6% (SP) i 37,5% (LO) uczniów.
50,0% (SP) i 55,0% (LO) uważa, że przemocą są wszystkie wymienione w pytaniu działania.

Uczniowie również odpowiadali na pytanie dotyczące tego, czy kiedykolwiek byli świadkami przemocy w rodzinie. W tym przypadku 9,5% (SP) i 35,0% (LO) badanych odpowiedziało twierdząco.

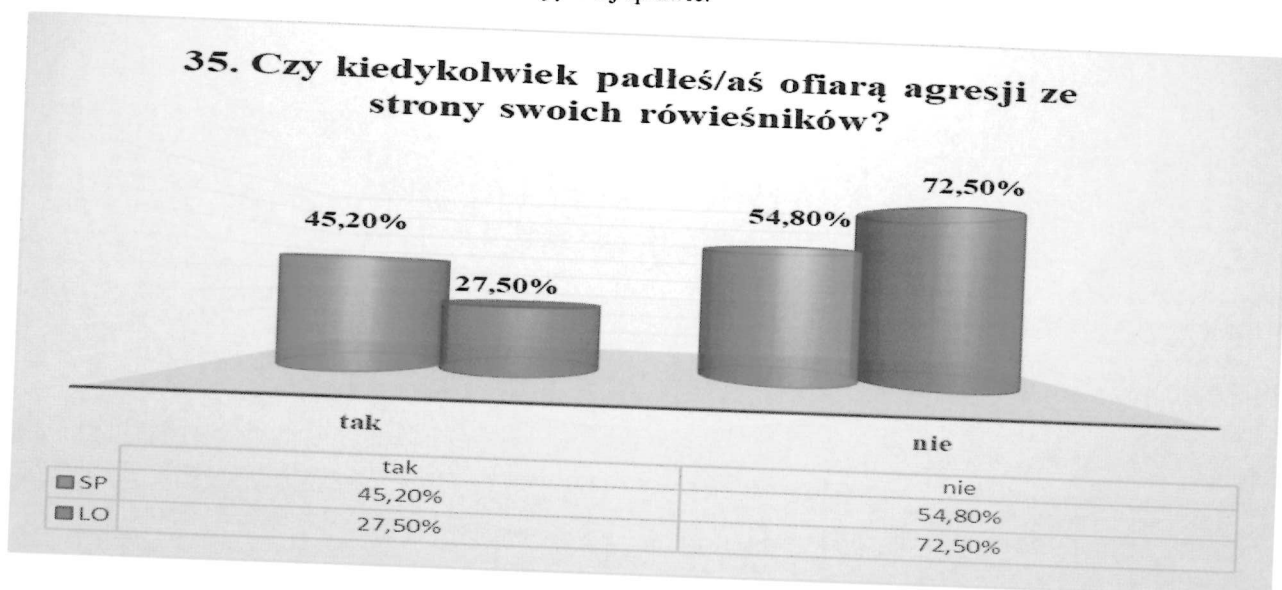

Zapytaliśmy również młodzież czy doświadczyli przemocy ze strony swojej rodziny. 2,4% (SP) i 22,5% (LO) doświadczyło przemocy ze strony osób najbliższych, ze strony swojej rodziny.

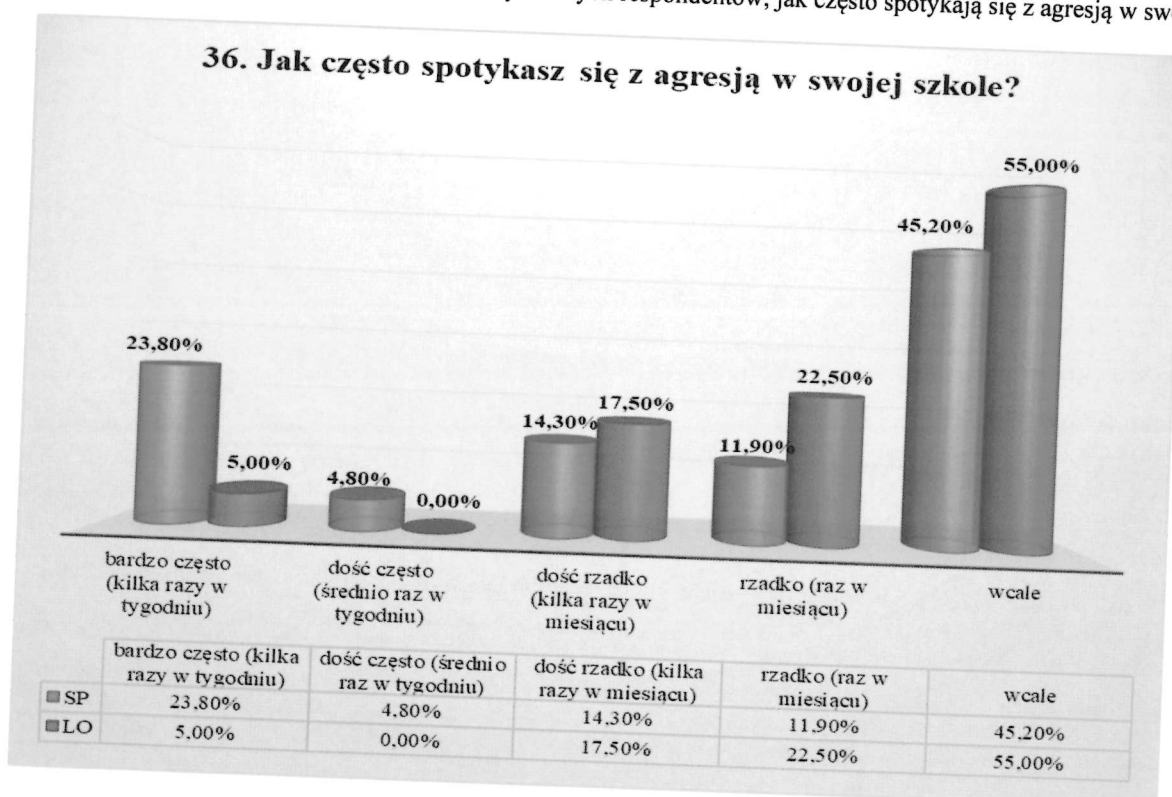

Kolejne pytania dotyczą właśnie środowiska rówieśniczego i szkolnego.

Okazuje się, że aż 45,2% (SP) i 27,5% (LO) badanych, a więc duża grupa badanych uczniów padła ofiarą przemocy ze strony swoich kolegów czy koleżanek. Jest to bardzo niepokojący sygnał, który powinien dotrzeć przede wszystkim do kadry pedagogicznej, by móc jak najszybciej podjąć interwencję w tej sprawie.

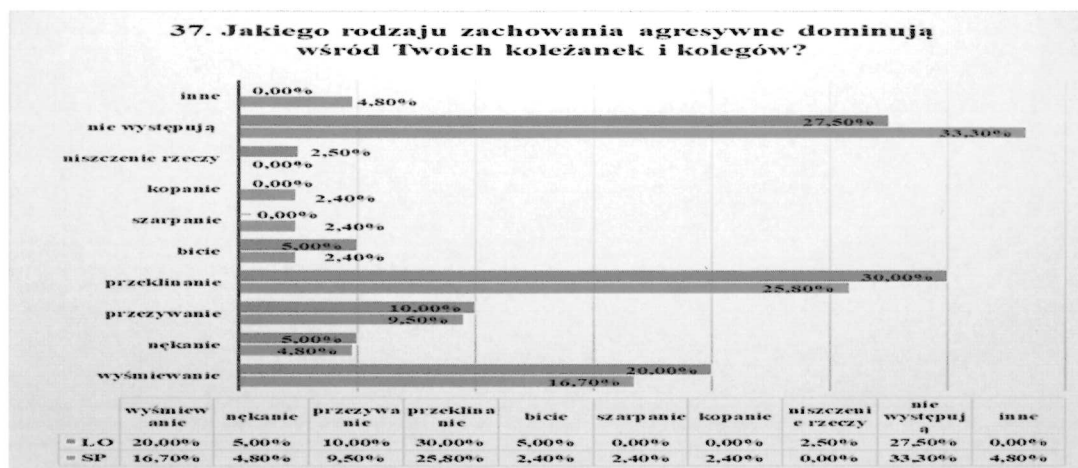
By dowiedzieć się nieco więcej zapytaliśmy młodych respondentów, jak często spotykają się z agresją w swojej szkole.

Największy odsetek młodych ludzi twierdzi, że wcale nie spotyka się z przemocą w szkole – 45,2% (SP) i 55,0% (LO) badanych uczniów udzieliło takiej odpowiedzi. Z przemocą w swojej szkole rzadko (raz w miesiącu) – 11,9% (SP) i 22,5% (LO) spotyka się badanych. Dość rzadko (kilka razy w miesiącu) – 14,3% (SP) i 17,5% (LO), dość często (średnio raz w tygodniu) – 4,8% (SP) i bardzo często (kilka razy w tygodniu) spotyka się 23,8% (SP) i 5,0% (LO) badanych młodych ludzi.

Oznacza to, że przemoc jest widocznym i niebezpiecznym zjawiskiem, mającym miejsce także w placówkach oświatowych na terenie Gminy Krośniewice.

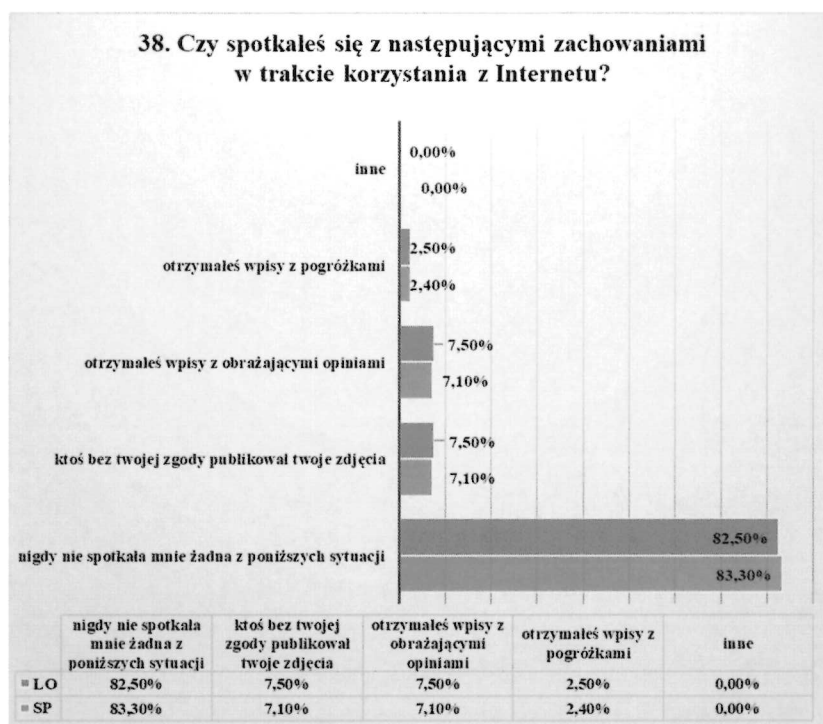
W kolejnym pytaniu uczniowie mieli określić jakie zachowania agresywne dominują wśród ich koleżanek i kolegów.

Analizując uzyskane wyniki można stwierdzić, że wśród młodzieży dominuje przemoc psychiczna – przeklinanie (25,8% - SP i 30,0% - LO), wysmiewanie (16,7% - SP i 20,0% - LO) czy przezywanie (9,5% - SP i 10,0% - LO) i nękanie (4,8% - SP i 5,0% - LO) to najczęściej wskazywane przez naszych respondentów zachowania agresywne wśród ich rówieśników. Ale też niestety uczniowie, wskazują również na bicie, – 2,4% - SP i 5,0% - LO, kopanie czy szarpanie -2,4% - SP oraz niszczenie rzeczy – 2,5% - LO.

33,3% - SP i 27,5% - LO badanych wskazało, że żadne z wymienionych zachowań agresywnych nie dominują wśród ich kolegów i koleżanek, a 4,8% - SP uczniów wskazuje na inne formy zachowań agresywnych.

Ważnym tematem są również negatywne zachowania w przestrzeni internetowej, dlatego też zapytaliśmy uczniów szkół Gminy Krośniewice czy spotkali się z niżej wymienionymi zachowaniami w trakcie korzystania z Internetu.

Uczniowie odpowiadając na pytania wskazała, że 83,3% (SP) i 82,5% (LO) nigdy nie spotkała się z poniższymi sytuacjami.

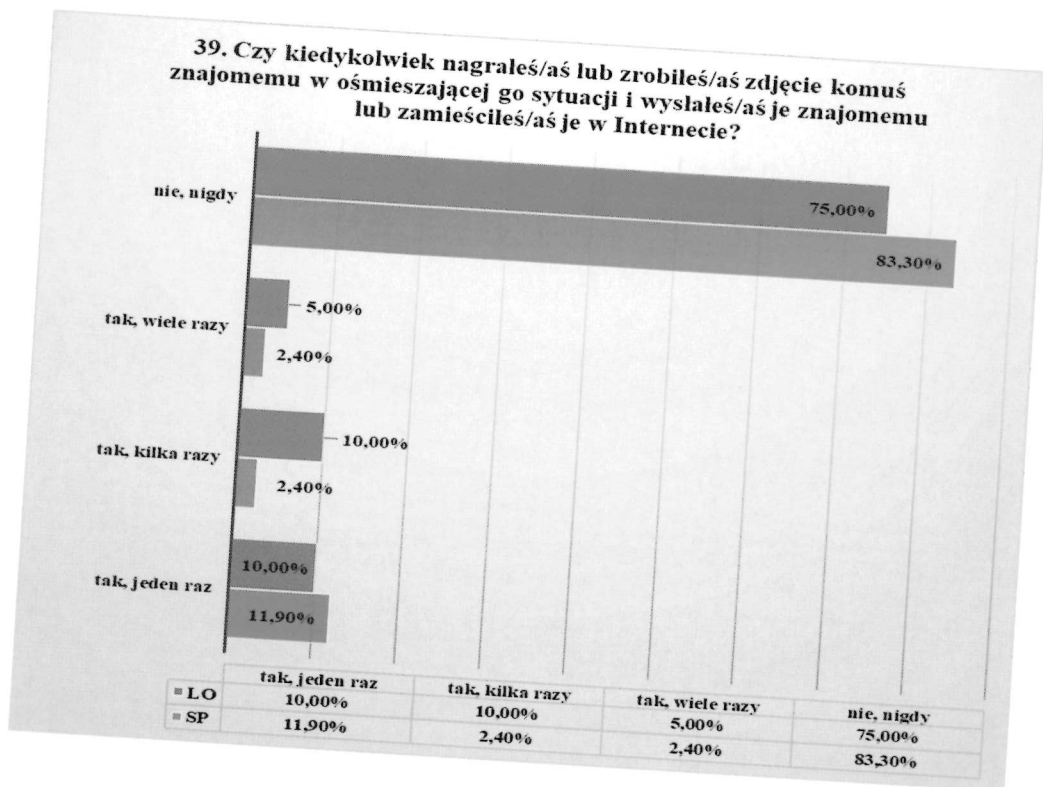
Ktoś bez zgody badanych publikował ich zdjęcie w Internecie i młodzi ludzie otrzymywali wpisy z obrażającymi opiniami – 7,1% (SP) i 7,5% (LO).

2,4% (SP) i 2,5% (LO) uczniów otrzymało wpisy z pogrózkami.

Również badanych zapytaliśmy o to, czy oni sami nagrali lub zrobili zdjęcie komuś znajomemu w ośmieszającej go sytuacji i wystali je znajomym czy też zamieścili w Internecie.

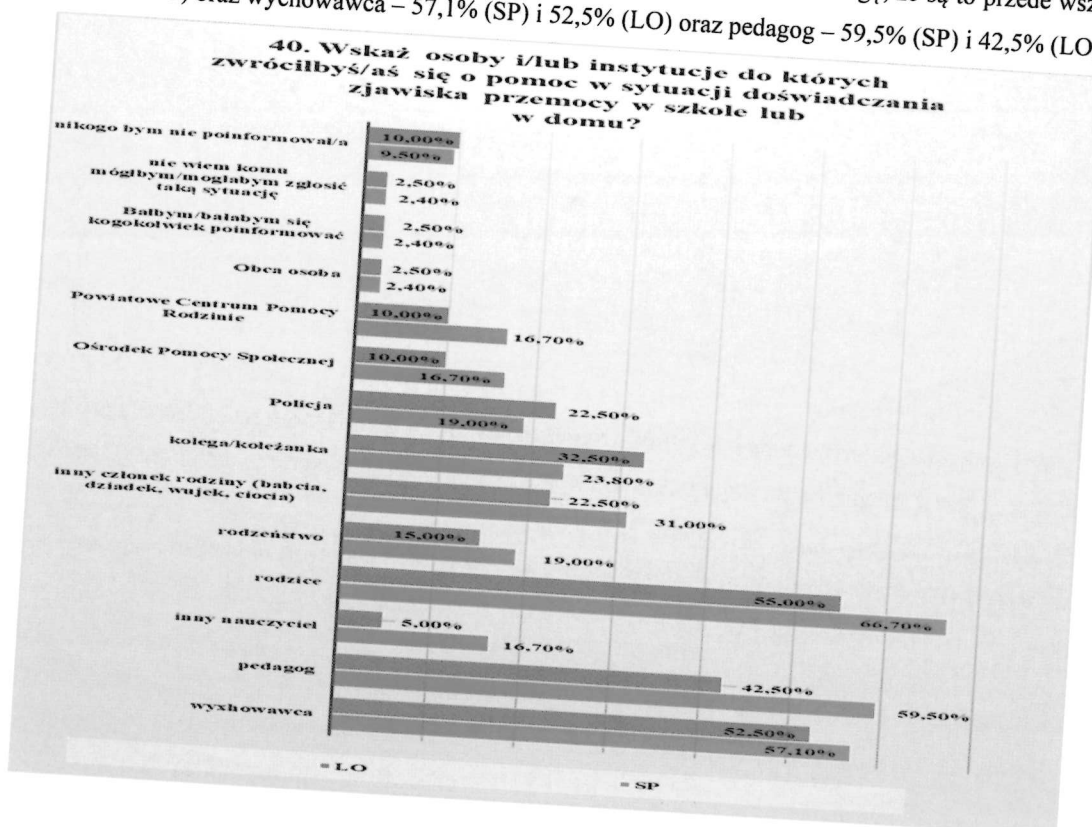
Wśród uczniów szkół podstawowych młodzież udzieliła następujących odpowiedzi: nigdy – 83,3%, wiele razy – i kilka razy – 2,4% oraz jeden raz – 11,9%.

Wśród uczniów szkoły ponadpodstawowej nigdy nie zrobili tego badani – 75,0%, jeden raz i kilka razy – 10,0% respondentów i 5,0% - wiele razy.

Kończąc badania wśród uczniów Gminy Krośniewice, poprosiliśmy ich o odpowiedzenie na pytanie do jakich osób czy też instytucji zwróciliby się o pomoc w sytuacji doświadczenia zjawiska przemocy w szkole czy też w domu.

Wyniki na powyższe pytanie zawiera poniższy wykaz. Jednak warto zwrócić uwagę, że są to przede wszystkim rodzice – 66,7% (SP) i 55,0% (LO) oraz wychowawca – 57,1% (SP) i 52,5% (LO) oraz pedagog – 59,5% (SP) i 42,5% (LO).

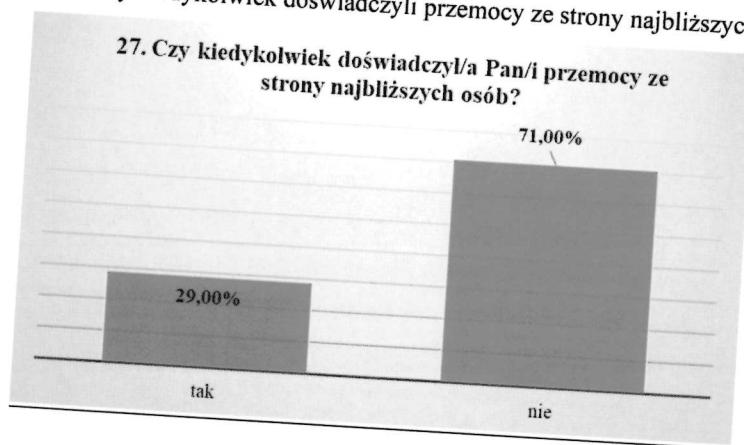
PROBLEMATYKA PRZEMOCY W OPINII DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Poruszanie tematu przemocy w badaniach ankietowanych zawsze jest obarczone pewnym ryzykiem. Często osoby ankietowane widząc temat ankiety wycofują się, nie odpowiadają lub pomijają pewne pytania, bądź też wprost negują zasadność prowadzenia tego rodzaju badań. Jednak przemoc, zwłaszcza ta mająca miejsce w środowisku domowym, jest na tyle ważna, że warto podejmować próby analizy zjawiska, by móc precyzować działania profilaktyczne.

Przypominając definicje przemocy, zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- ✓ narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- ✓ naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- ✓ powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ✓ ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- ✓ istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Jak już wspomniano, często osobom doznającym przemocy trudno jest o swojej sytuacji mówić. Zapytaliśmy dorosłych mieszkańców Gminy Krośnice, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy ze strony najbliższych osób.

Niestety **przemocy ze strony najbliższych osób doświadczyło 29,0%** ankietowanych mieszkańców gminy. Biorąc pod uwagę to, że przemoc w naszym społeczeństwie ciągle jest tematem tabu i jest ukrywana „w czterech ścianach”, to uzyskany wynik jest niepokojący.

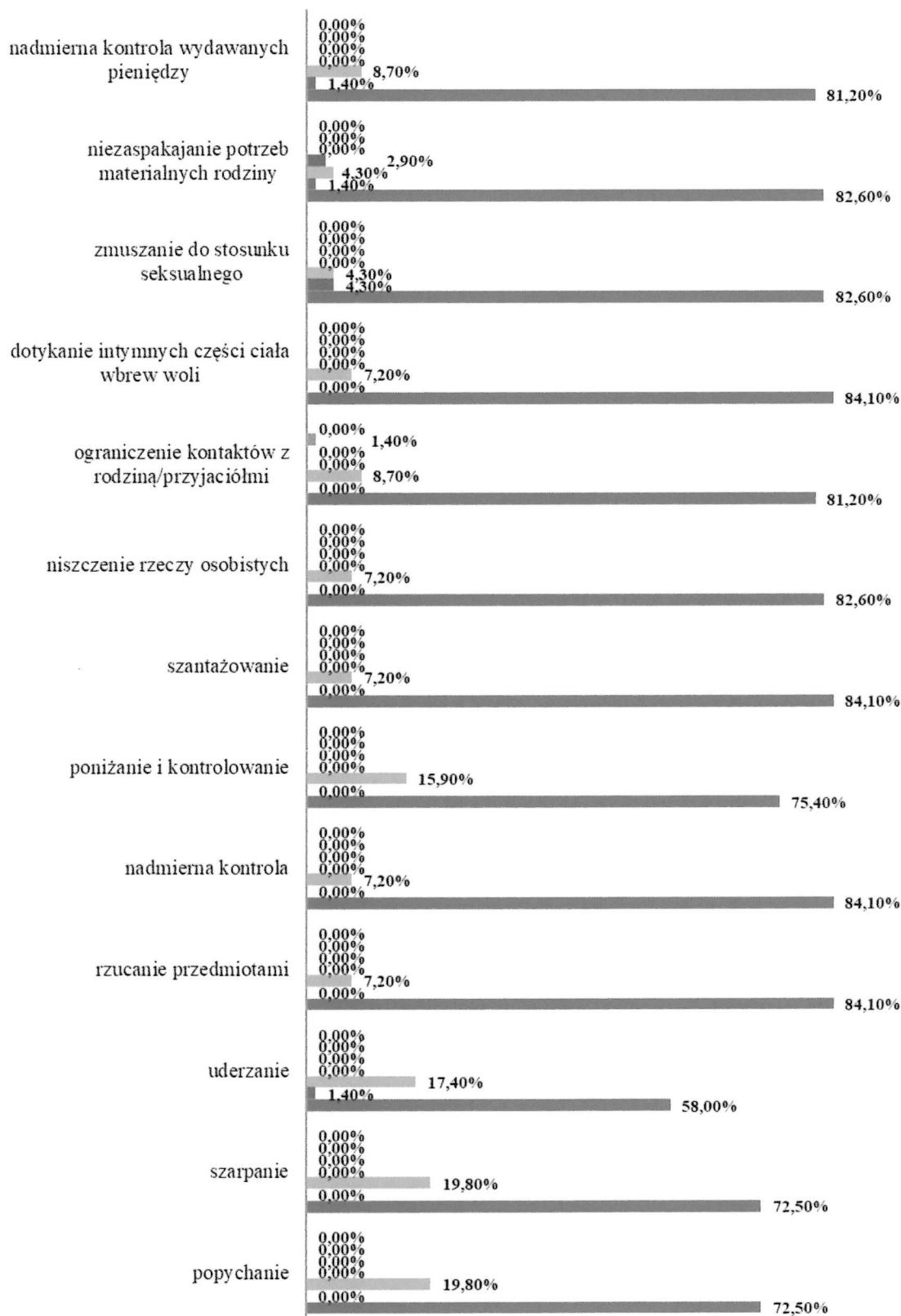
Poproszono także ankietowanych o określenie konkretnych form przemocy, jakich doświadczyli bądź nadal doświadczają oraz z jaką częstotliwością ma to miejsce. Wyniki przedstawiono na poniższym wykresie.

Jak wynika z uzyskanych danych większość wymienionych form przemocy ma zastosowanie kilka razy w życiu. Nie zmienia to jednak faktu, że są osoby, u których w środowisku rodzinnym doświadczą się stosowania wyzwick, poniżania i wyśmiewania lub stosowania gróźb/szantażowania czy też innych form przemocy. Jednak warto zwrócić uwagę na ograniczenie kontaktów z rodziną/przyjaciółmi kilka razy w tygodniu u 1,4% badanych. Odnotować należy również fakt, że aż 23,2% respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

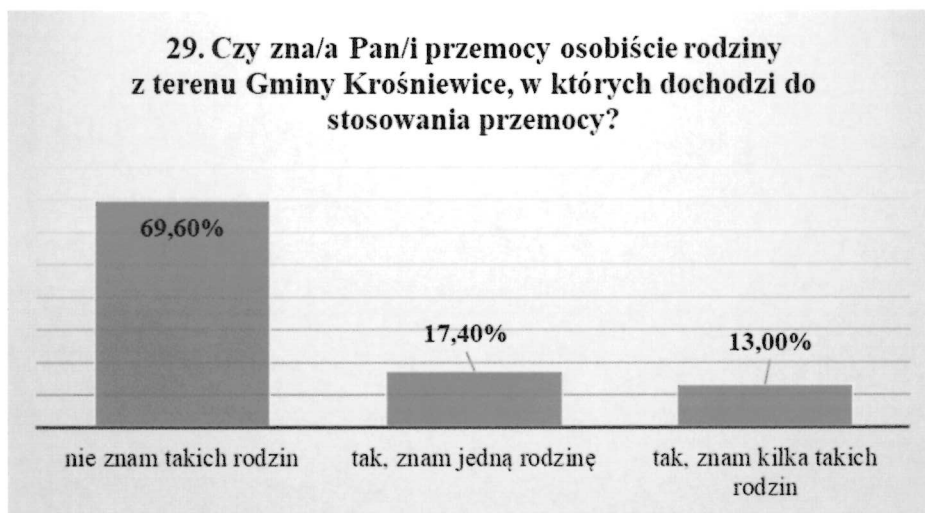

28. Jak często doświadczył/a Pan/i przemocy ze strony najbliższych osób?

codziennie   kilka razy w tygodniu   kilka razy w miesiącu   kilka razy w roku
 kilka razy w życiu   raz   nigdy

Jak już wspomniano, często osobom doznającym przemocy trudno jest o swojej sytuacji mówić. Zapytaliśmy dorosłych mieszkańców gminy, czy znają kogoś ze swojego otoczenia, kogo przemoc dotyczy bezpośrednio.

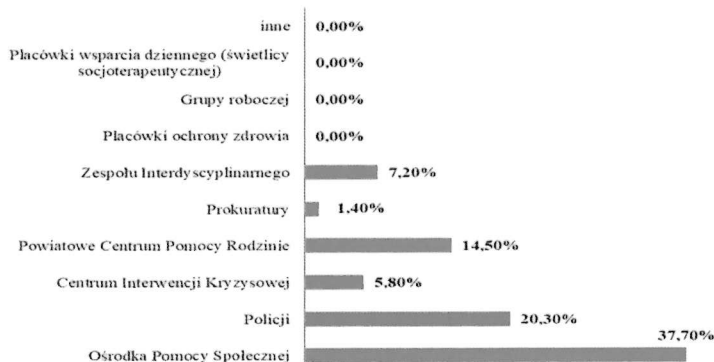

13,0% badanych zna kilka takich rodzin z terenu Gminy Krośnice, w których dochodzi do przemocy, 17,4% zna jedną taką rodzinę. Znacząco to, że problem ten istnieje na terenie gminy, zważywszy na fakt, że bardzo często przemoc w rodzinie jest ukrywana przed otoczeniem.

Ważnym aspektem działań profilaktycznych prowadzonych w społecznościach lokalnych jest wskazywanie miejsc/osób, które w sytuacji kryzysowej będą w stanie właściwie natychmiastowo udzielić doraźnej pomocy. Bardzo istotne jest, aby zarówno młodzież, jak i osoby dorosłe znały takie miejsca, które znajdują się w najbliższej okolicy. Oczywiście wiedza to jedno, a chęć skorzystania z pomocy to drugie, niemniej jednak warto podejmować działania informacyjne dotyczące pomocy i wsparcia, jakie oferowane jest na terenie gminy.

O taką pomoc zapytaliśmy także dorosłych respondentów, a konkretnie o to, z pomocy której instytucji sami skorzystaliby w sytuacji, gdy dotknęłaby ich przemoc.

30. Z pomocy jakich placówek skorzystałby/laby Pan/i w sytuacji doznawania/stosowania przemocy?

37,7% respondentów za instytucję pomocową w sytuacji przemocy w rodzinie uważa Ośrodek Pomocy Społecznej. 20,3% wskazuje na Policję. Bardzo słusznie, sytuacje przemocy powinny być zgłaszane właśnie na policję. Na kolejnym miejscu znalazł się Powiatowy Ośrodek Pomocy Rodzinie, do którego zwróciłoby się o pomoc 14,5% ankietowanych. Ponadto Zespół Interdyscyplinarny – 7,2%, Centrum Interwencji Kryzysowej – 5,8% i Prokuratura – 1,4% - to miejsce gdzie respondenci szukali by pomocy w sytuacji doznania czy też stosowania przemocy. Większość tych instytucji faktycznie świadczy pomoc na rzecz osób pokrzywdzonych, dlatego ważne jest ciągle przypomnianie o tym zarówno dorosłym mieszkańcom, jak i młodzieży.

Przemoc

Z badań wynika, że przemoc w rodzinie nie jest wśród mieszkańców zjawiskiem obcym czy też marginalnym. Problem można dostrzec już na podstawie wyników otrzymanych podczas badań młodziej części respondentów – 2,4% (SP) i 22,5% (LO) doświadczyło przemocy ze strony osób najbliższych, ze strony swojej rodziny.

Także duża część dorosłych przyznaje, że przemoc dotyczy również ich – **przemocy ze strony najbliższych osób doświadczyło 29,0%** ankietowanych mieszkańców gminy.

Zjawiska więc nie można bagatelizować i niezbędna jest właściwa pomoc przede wszystkim osobom pokrzywdzonym, jak również sprawcom, dostęp do informacji, gdzie o taką pomoc mogą się zwrócić w swoim środowisku lokalnym.

Aktualnie w społeczeństwie najwięcej mówi się o karaniu sprawców, a często osoby te także potrzebują pomocy i nie można o tym zapominać. Warto podkreślić kompleksowość pomocy ze strony instytucji i konieczność objęcia opieką wszystkich uczestników tzw. aktu przemocy. Należy także stanowczo podkreślać, zwłaszcza młodzieży, że przemoc stosowana przez osoby najbliższe nie jest czymś „normalnym”, co dzieje się w każdym domu, ponieważ takie przekonanie powoduje wzrost zjawiska, akceptacja przemocy, daje większą pewność działań sprawcy.

Grupa rówieśnicza ma dla młodych ludzi ogromne znaczenie – z jednej strony są osoby, które kolegów/ koleżanki wskazują jako instytucje pomocy w przypadku przemocy, z drugiej natomiast 45,2% (SP) i 27,5% (LO) badanych, a więc duża grupa badanych uczniów padło ofiarą przemocy ze strony swoich kolegów czy koleżanek. Dlatego bardzo ważne jest prowadzenie działań profilaktycznych, które będą opierać się nie tylko na przekazywaniu rzetelnej wiedzy na temat przemocy rówieśniczej, ale także będą wspomagać rozwój umiejętności interpersonalnych takich, jak komunikacja interpersonalna, umiejętność radzenia sobie z emocjami, asertywność czy poczucie własnej wartości oraz pokażą młodemu człowiekowi jak właściwie może on funkcjonować w grupie.

Niezwykle istotnym zdaje się być także informowanie dorosłych mieszkańców o formach pomocy osobom dotkniętym przemocą, ponieważ sami mieszkańcy twierdzą, że 13,0% badanych zna kilka takich rodzin z terenu Gminy Krośniewice, w których dochodzi do przemocy, 17,4% zna jedną taką rodzinę.

Profilaktyką należy zatem objąć całą społeczność lokalną, tym bardziej, że mieszkańcy liczą na pomoc zwłaszcza ze strony Policji oraz Ośrodka Pomocy Społecznej.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Krośniewice można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców Gminy Krośniewice

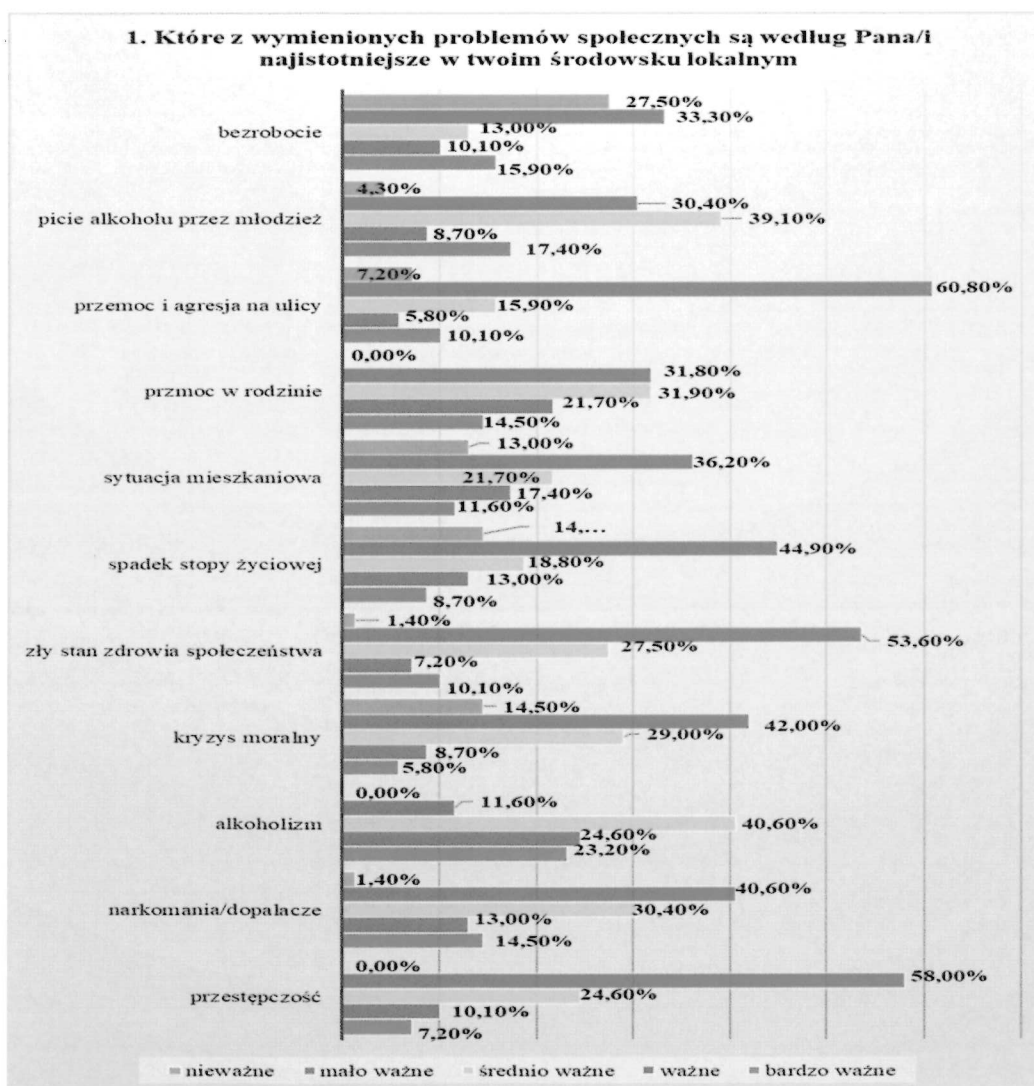
Według mieszkańców Gminy Krośnice bardzo ważnymi problemami społecznymi są: **alkoholizm – 23,2%, picie alkoholu przez młodzież – 17,4% oraz bezrobocie – 15,9%**.

Kolejno mieszkańcy wskazali: narkomanię/dopalacze oraz przemoc w rodzinie – 14,5% jak również sytuacja mieszkaniowa – 11,6%

Bardzo ważnym problemem dla mieszkańców Gminy Krośnice jest również zły stan zdrowia społeczeństwa oraz przemoc i agresja na ulicy – 10,1%, spadek stopy życiowej – 8,7%, przestępczość – 7,2% oraz kryzys moralny – 5,8%.

Kierunek działań podejmowanych przez władze gminne wskazują pierwsze trzy pozycje, jednak warto patrzeć na problemy lokalne w szerszej perspektywie.

Dla Gminy Krośnice będą to: alkoholizm, picie alkoholu przez młodzież oraz bezrobocie.

6. ZASOBY GMINY KROŚNIEWICE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

6.1. Zasoby instytucjonalne gminy:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach.
2. Komisariat Policji w Krośniewicach.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośniewicach.
4. Szkoły i placówki oświatowe: przedszkole, publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, szkoła ponadpodstawowa: Miejskie Przedszkole w Krośniewicach, Szkoła Podstawowa nr 1 w Krośniewicach, Szkoła Podstawowa im gen. Władysława Andersa w Nowem, Liceum Ogólnokształcące w Krośniewicach, Szkoła Podstawowa Fundacji „Elementarz” z Oddziałem Przedszkolnym w Jankowicach..
5. Służba zdrowia: NZOZ „Zdrowie”, NZOZ „Elmed” i NZOZ „Medical”.
6. Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji.
7. Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
8. Rada Miejska w Krośniewicach.
9. Sołtysi i Rady Sołeckie, Przewodniczący Rad Osiedla i Rady Osiedla.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Krośniewice na lata 2024-2026 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

INSTYTUCJA	OBSZAR DZIAŁANIA
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach	<ul style="list-style-type: none"> · Wczesna diagnoza przemocy domowej · Poradnictwo · Konsultacje · Wsparcie finansowe i niefinansowe · Dystrybucja broszur edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców gminy Krośniewice · Rozmieszczenie plakatów informacyjnych w siedzibie placówki · Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośniewicach	<ul style="list-style-type: none"> · Wczesna diagnoza przemocy domowej · Dystrybucja broszur edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców gminy Krośniewice · Rozmieszczenie plakatów informacyjnych w siedzibie GKRPA · Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
Komisariat Policji w Krośniewicach	<ul style="list-style-type: none"> · Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty” · Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej · Monitorowanie sytuacji rodzin z problemem przemocy · Informacja na temat możliwych form pomocy
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> · Wczesna diagnoza przemocy domowej · Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty” · Dystrybucja broszur edukacyjno-informacyjnych dla uczniów i rodziców · Rozmieszczenie plakatów informacyjnych w siedzibie placówek oświatowych · Współpraca z rodzinami dzieci
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> · Wczesna diagnoza przemocy domowej · Konsultacje · Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty” · Dystrybucja broszur edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców gminy Krośniewice · Rozmieszczenie plakatów informacyjnych w siedzibie placówek

Kluczowym zasobem gminy Krośniewice w zakresie wsparcia osób doznających przemocy domowej lub osób stosujących przemoc domową jest Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Krośniewicach. Oferuje on bezpłatną pomoc i wsparcie dla mieszkańców gminy Krośniewice w formie porad i konsultacji indywidualnych. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny oferuje wsparcie Specjalisty Psychoterapii Uzależnień, Psychologa oraz radcy prawnego.

Można wyróżnić także podmioty obejmujące swoim zasięgiem działania mieszkańców gminy Krośniewice, będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy domowej takie jak:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie.
2. Punkt Interwencji Kryzysowej w Kutnie.
3. Komenda Powiatowa Policji w Kutnie.
4. Sąd Rejonowy w Kutnie.

6.2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krośniewicach

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyła na gminę obowiązek tworzenia Zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny, to grupa specjalistów podejmująca się współpracy w celu udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy domowej czy osobom stosującym przemoc domową.

Rada Miejska w Krośniewicach uchwałą Nr LXXVII/451/23 z dnia 9 sierpnia 2023 r. określiła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach a Burmistrz Krośniewic zarządzeniem nr 83.2023 z dnia 22 września 2022 r. powołał do życia Zespół, zgodnie z wyżej cytowaną ustawą.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy Krośniewice jest ograniczenie zjawiska patologii społecznej, tj. przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona osób doznających przemocy domowej, poprzez wspólne działanie osób reprezentujących różne podmioty zajmujące się problematyką dziecka i rodziny oraz zwiększenie efektywności podejmowanych czynności interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistnienia problemu.

Podstawowym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a także tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej oraz specjalistów i podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania te są wykonywane w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a Ustawy;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Działanie Zespołu ma służyć skuteczniejszemu rozwiązywaniu problemów społecznych, a w szczególności na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

6.3. Niebieska Karta

1. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

2. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli instytucji pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

3. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w pkt. 2, realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach Przewodniczącemu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach.

4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

7. CELE GMINY

7.1. Cel główny

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc oraz ochrona osób doznających przemocy domowej

7.2. Cele szczegółowe – realizacja i termin:

1. **Zapobieganie występowaniu przemocy domowej poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy:**

1.1. Sposób realizacji:

- upowszechnienie tematyki związanej ze specyfiką zjawiska przemocy poprzez opracowanie i rozprowadzenie ulotek, plakatów oraz broszurek informacyjnych,
- opracowanie i upowszechnienie informacji na temat dostępnych w gminie i poza nią form pomocy dla osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- prowadzenie w szkołach zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników poprzez realizację programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych,
- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- szkolenia osób profesjonalnie zajmujących się tematyką zjawiska przemocy.

1.2. Termin realizacji: 2024 - 2026

1.3. **Wskaźniki osiągnięcia celu:** liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, liczba publikacji internetowych na temat form pomocy dostępnych w gminie i poza nią dla ofiar przemocy oraz sprawców przemocy, liczba przeprowadzonych zajęć w szkołach i placówkach oświatowych i wdrożonych programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych, liczba imprez okolicznościowych z udziałem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach, liczba szkoleń dotyczących przemocy domowej, w których uczestniczyli członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach, liczba uczestników szkoleń.

2. **Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar świadków występowania przemocy w rodzinie:**

2.1. Sposób realizacji:

- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, w tym poradnictwo medyczne, psychologiczne, i prawne,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu z właściwym wskazaniem bezpiecznego schronienia,
- pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, w tym w formie pracy socjalnej,

- monitoring rodzin, w których dochodzi do przemocy lub jest zagrożenie jej wystąpienia.

2.2. Termin realizacji: 2024 – 2026

2.3. Wskaźniki osiągnięcia celu: liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, liczba powołanych grup roboczych, liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach oraz grup roboczych z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy w rodzinie oraz z podejrzewanymi o to, że wobec nich jest stosowana przemoc w rodzinie, liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz osób podejrzewanych o to, że są dotknięte przemocą, liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie znajdujących się pod wpływem alkoholu, liczba opracowanych planów pomocy rodzinie, liczba dokumentów sporządzonych z monitoringu sytuacji rodziny, liczba złożonych zawiadomień do prokuratury, liczba skierowanych osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośniewicach, liczba porad prawnych, medycznych, psychologicznych udzielonych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych udzielonych osobom dotkniętym przemocą, liczba osób, którym udzielono informacji na temat schronienia.

3. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie:

3.1. Sposób realizacji:

- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne oraz socjalne,
- zajęcia edukacyjne w szkołach i placówkach oświatowych w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem: indywidualne i grupowe
- zajęcia korekcyjne dla sprawców przemocy.

3.2. Termin realizacji: 2024 - 2026

3.3. Wskaźniki osiągnięcia celu: liczba porad psychologicznych, pedagogicznych, rodzinnych i socjalnych, liczba osób uczestniczących w spotkaniach z prawnikiem, psychologiem, liczba rodzin objętych wsparciem specjalistycznym, np. asystent rodziny, liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem, liczba osób biorących udział w programie edukacyjno – korekcyjnym.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywania problemów społecznych:

4.1 Sposób realizacji:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez stowarzyszenia, instytucje, osoby fizyczne, umożliwiających wdrażanie programów służących rozwiązywaniu problemów przemocy,
- współpraca z podmiotami realizującymi programy profilaktyczne i terapeutyczne.

4.2. Termin realizacji: 2024 – 2026

4.3. Wskaźniki osiągnięcia celu: liczba dofinansowanych działań podejmowanych przez stowarzyszenia, instytucje, osoby fizyczne, liczba programów profilaktycznych i terapeutycznych wdrożonych przez podmioty działające na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy, liczba podmiotów podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PRIORYTETY DZIAŁAŃ

- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem
- poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy wśród dzieci, młodzieży, a także dorosłych
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z agresją i stresem
- ochrona i pomoc prawna, psychologiczna i socjalna osobom doznającym przemocy domowej

8. EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Ewaluacja Programu będzie przeprowadzona na koniec każdego roku trwania Programu, w terminie do końca lutego następnego roku w oparciu o dane zebrane corocznie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krośniewicach, które to dostarczą odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność i użyteczność programu.

Analiza materiałów sprawozdawczych pozwoli na wypracowanie nowych kierunków działań, które będą co roku korygowane.

Ewaluacji poddane ocenie zostaną rezultaty uzyskane w wyniku porównania z następującymi wskaźnikami:

- 1) liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowiska zagrożone występowaniem zjawisk przemocy, w stosunku do ubiegłego roku,
- 2) liczba wdrożeń procedury „Niebieskiej Karty”,
- 3) liczba rodzin, którym udzielono wsparcia pomocy,
- 4) liczba rodzin i osób objętych terapią,
- 5) liczba zarejestrowanych rodzajów przemocy,
- 6) liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy,
- 7) liczba szkoleń dla Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach – realizujących Program,
- 8) liczba wdrożonych programów edukacyjnych.

9. POSTANOWIENIA KOŃCOWE - ZASADY KOORDYNACJI PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

- 1) Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu gminy Krośniewice, których wysokość określa co roku uchwała budżetowa. Wysokość środków zaplanowanych na 2024 rok wynosi: **12 000,00 zł** (słownie złotych: dwanaście tysięcy 00/100).
- 2) Koordynatorem Programu jest inspektor w Wydziale Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Krośniewicach. Realizatorem działań w niniejszym Programie są członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach w partnerstwie z podmiotami i instytucjami działającymi na obszarze gminy.

Uzasadnienie

Konieczność uchwalenia przez Radę Miejską w Krośniewicach Konieczność uchwalenia przez Radę Miejską w Krośniewicach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024- 2026 wynika z przepisów ustawy określonych w art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), który stanowi, że „Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej... ”.

W opracowaniu przedmiotowego Programu, uwzględniono zmiany ujęte w znowelizowanej ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej . Ustawa ta wprowadza m. in. zmiany w nazewnictwie – dotychczas stosowane określenie przemoc w rodzinie zostaje zastąpione przemocą domową, ofiary przemocy w rodzinie – osobami doznającymi przemocy domowej, sprawcy przemocy w rodzinie – osobami stosującymi przemoc domową. Ponadto, w Programie dokonano oceny i analizy aktualnego stanu zjawiska oraz podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Krośniewice.

Program stanowiący załącznik do projektu uchwały zakłada kontynuację działań realizowanych przez gminę w latach 2022 – 2024, określonych przez Radę Miejską w Krośniewicach uchwałą nr LII/307/22 z dnia 18 lutego 2022.r. w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Wobec powyższego przedłożony Radzie Miejskiej projekt Programu wyczerpuje wymogi wynikające z ww. ustawy i przyjęcie uchwały jest zasadne.

BURMISTRZ KROŚNIEWIC
Katarzyna Erdman